

VINERI • 2 NOIEMBRIE 2012 • ANUL LXIII NR. 44

FOAIA

FONDAT ÎN 1951 100 ANI

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Școala din Micherechi va rămâne a satului
Pelerinajul apatenilor la mănăstiri
„Mnireasa furată” – povestire în grai chitighăzean

CALENDAR ORTODOX

5 noiembrie, luni, Sf. Mc. Galaction și Epistimia; Sf. Mc. Timotei, Teofil și Teotim; Sf. Ap. Hermes.
6 noiembrie, marți, Sf. Pavel Mărt., Patr. Constantinop.
7 noiembrie, miercuri, Sf. 33 de Mc. din Melitina.
8 noiembrie, joi, †) **Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil.**
9 noiembrie, vineri, Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și Nicostrat; Sf. Ier. Nectarie Făcătorul de minuni.
10 noiembrie, sâmbătă, Sf. Ap. Rodion, Olimp, Erast.
11 noiembrie, duminică, Sf. M. Mc. Mina; Sf. Mc. Victor, Vichentie și Ștefanida; Duminica a XXV-a după Rusalii (Pilda samarineanului milostiv).

OMUL SĂPTĂMÂNII
Gheorghe Tătărescu

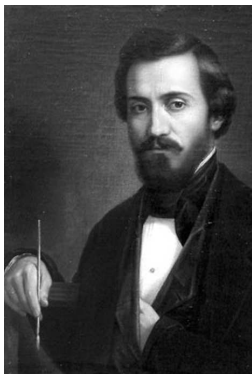
La 31 octombrie s-au împlinit 192 de ani de la nașterea pictorului român, pionier al neoclasicismului în pictura românească, Gheorghe Tătărescu (1820–1894).

Gheorghe Tătărescu a început să picteze ajutându-l pe unchiul său, Nicolae Teodorescu (1799–1880), zugrav de biserici. Continuă studiul picturii la școala de zugravi din Buzău, fondată de unchiul său. În 1844, împreună cu unchiul său, pictează mănăstirea Rătești.

Cu ajutorul episcopului Buzăului, Chesarie, obține o bursă de studii la Academia San Luca din Roma (1845–1851). Sub îndrumarea profesorilor săi, se formează în spiritul academismului Italian, executând copii după Rafael Sanzio, Bartolomé Estéban Murillo, Salvatore Rosa, Guido Reni și alții.

Tătărescu a participat la revoluția de la 1848. A pictat portretele revoluționarilor Gheorghe Magheru, Ștefan Golescu aflați în exil, iar în 1851 pictează portretul lui Nicolae Bălcescu (în trei replici aproape identice). Idealul eliberării naționale și al edificării unei Români moderne este transpus în compoziții alegorice cu subiect revoluționar (Renașterea României, 1849, 11 Februarie 1866 – România Modernă, 1866 sau cu subiect patriotic (Unirea Principatelor, 1857). În 1860 este însărcinat să întocmească un „Album național” al priveliștilor și monumentelor istorice din țară. Astfel, are prilejul de a se afirma și ca peisagist, cu discrete accente romantice (Dâmbovicioara, 1860). O mare parte din activitatea sa artistică a fost dedicată artei religioase, creând un stil personal influențat de academismul italian și parțial de iconografia tradițională bizantină. În perioada 1853–1892, cu ajutorul elevilor săi, a pictat, în spirit neoclasic, peste 50 de biserici din București (biserica Sf. Spiridon) și Iași (Mitropolia din Iași), precum și Biserica Greacă din Brăila sau biserica mănăstirii Ciolanu din județul Buzău. Împreună cu Theodor Aman a înființat, în 1864, școala de Arte Frumoase din București, unde a desfășurat o bogată activitate ca profesor de pictură, fiind mai apoi și directorul ei în anii 1891–1892. În 1865 a scris lucrarea „Percepte și studii folositoare asupra proporțiilor corpului uman și desene după cei mai celebri pictori”.

Casa pe care a cumpărat-o în București în 1855 și în care a locuit timp de aproape 40 de ani a fost transformată în muzeu și a fost deschisă publicului. Înființat în 1951, Muzeul Gheorghe Tătărescu adăpostește o mare parte din lucrările sale.

Jula

Alegeri la UCRU

Prezidiul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria convoacă următoarea ședință a Adunării generale a UCRU pentru ziua de sâmbătă, 10 noiembrie, la sediul din Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Ședința va începe la ora 14.00 și va avea ca principal punct pe ordinea de zi alegerea unui nou prezidiu al organizației.

Săptămânile trecute, Prezidiul UCRU a analizat situația asociațiilor afiliate și a constatat că doar una singură s-a desființat între timp, toate celelalte 18 asociații și comunități locale dorind să fie reprezentate și pe mai departe în cea mai mare organizație civilă românească din Ungaria. EȘ.

Medici români distinși de „Ziua Pándy”

Pe 24 octombrie, la Spitalul „Pándy Kálmán” din Jula a avut loc manifestarea intitulată „Ziua Pándy”. În cadrul acesteia au fost distinși, printre alții, și doi doctori de origine română. Titlul de medic primar i-a fost acordat doctorului reumatolog *Beata Budai*. Directorul Spitalului „Pándy Kálmán” din Jula dr. *Kovács József* i-a înmănat „Placheta Pándy” cardiologului *Vasile Marc*, medic primar șef de secție. A.C.

Budapesta

Tabără de iconografie

În organizarea Autogovernării Românești din sectorul XI și a Asociației Femeilor Ortodoxe din Budapesta, în perioada 29 octombrie–3 noiembrie, la Capela Ortodoxă din Curțile Gojdu se desfășoară o tabără de iconografie pe sticlă. Copiii participanți la tabără sunt introduși în tainele picturii pe sticlă de către preotul *Cosmin Pop* din Jaca. Duminică, 4 noiembrie, după Sfânta Liturghie oficială în Capela Ortodoxă din Budapesta, credincioșii și părinții copiilor participanți la tabăra de iconografie, vor putea admira în cadrul unei expoziții icoanele pictate de copii în cursul acestei săptămâni. A.B.

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Încheierea ediției:
marți, ora 18.00

Poza săptămânii

Noi am văzut deja multe și credem ce vrem...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Toamnă
(foto: din arhivă)

Președintele Parlamentului de la Budapesta în vizită la Micherechi

Primăria din Micherechi dorește să administreze și în viitor școala și grădinița românească din localitate, pentru că aceste instituții sunt garanții pentru păstrarea identității românești – aceasta a fost cea mai importată solicitare adresată președintelui Parlamentului Ungar de către conducerea comunei Micherechi. Kövér László a vizitat Micherechiul sâmbăta trecută, 27 octombrie, când s-a întâlnit cu conducerea satului, cu reprezentanții cultelor din Micherechi, dar a participat și la un forum sătesc. Înainte de plecarea din sat a promis un ajutor de 1 milion de forinți pentru echipa de dansuri românești din Micherechi.

13 ani s-au scurs de când un conducător al statului maghiar a vizitat Micherechiul. După vizita din anul 1999 a premierului Orbán Viktor, acum președintele Parlamentului ungar a venit în cel mai reprezentativ sat românesc din Ungaria.

O școală nu poate fi periclitată din cauza banilor

Kövér László a fost primit, conform tradițiilor românești, cu pâine și sare, și a fost întâmpinat de câțiva membri ai Ansamblului folcloric „Gheorghe Nistor”.

– M-am bucurat foarte mult de această primire, nu neapărat pentru că am fost salutat eu, ci pentru că văd că este important pentru ei să-și prezinte oaspetelui cultura proprie, a spus Kövér. A fost înălțător să văd fete și băieți frumoși, dansând câteva minute în fața primăriei. Cred că o naționalitate care își ia existența în serios, trebuie să transmită tinerilor tradițiile locului. De asemenea,

este important să ceară contribuția majoritarilor, adică a statului ca să-și poată desfășura această activitate.

După o scurtă întrevedere cu primărița Margareta Tat și cu alți edili ai satului, Kövér László a participat la un forum sătesc, unde cei din loc au vorbit, printre altele, despre planul lor de a administra și în viitor școala din localitate, chiar dacă de la 1 ianuarie 2013 aceasta ar trebui să intre sub tutela statului. Margareta Tat a menționat că această hotărâre a fost luată săptămâna trecută, împreună cu părinții,

cu toate că situația financiară a primăriei nu este cea mai promițătoare.

– Cu respectul cuvenit, îl rog pe domnul președinte să ne susțină moral ca și după 1 ianuarie 2013 să putem administra școala noastră de naționalitate. Aceasta este parte integrantă și baza identității noastre de naționalitate, a cerut în cadrul forumului sătesc primărița.

Răspunsul a fost hotărât:

– Vă asigur de ajutorul meu moral, dar sper că vom putea face mai mult decât atât. Din cauza lipsei de fonduri nu poate fi periclitată funcționarea unei școli de naționalitate. Acesta este un punct de reper politic. Nu se poate întâmpla ca școala românească din Micherechi să fie închisă din cauza neajunsurilor financiare, sau ea să fie comasată.

La forumul sătesc s-au mai discutat subiecte din viața politică actuală din Ungaria.

(Continuare în pag. a 5-a)

EDITORIAL

Școală românească nu cu bani se face!

Părinții școlarilor din Micherechi au votat, cu mare majoritate de voturi, săptămâna trecută, că cea mai bună gazdă a școlii satului va fi, și în viitor, primăria. A fost o decizie importantă și curajoasă, deoarece pentru bugetul unui astfel de sat mic, acest angajament este o mare responsabilitate, însemnând poate și o mai mare susținere financiară din partea micherechenilor.

Se știe că, prin dorința guvernului actual de a centraliza totul, de la 1 ianuarie 2013, în afara grădinițelor, toate instituțiile de învățământ vor ajunge în custodia statului. Toate, în afara celor preluate deja de autogovernările pe țară ale naționalităților. Primăriile se pot declara până pe 15 noiembrie a.c. dacă vor să-și mențină școlile. Așa va face și primăria din Micherechi.

Cu toate că, în afara celei din Jula, poate cea din Micherechi este cea mai râvnită școală de către Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. Motivul acestei dorințe arzătoare este destul de simplu: cât de cât școala din Micherechi se mai poate numi românească, majoritatea copiilor vorbesc binișor românește (unii chiar încă din familie), deci numai bună ar fi pentru vitrina de care AȚRU ar avea mare nevoie. Este bine cunoscut faptul că toate școlile generale pe care până acum AȚRU le-a preluat (Bătania, Chitighaz, Aletea și urmează cele din Bihor), toate, fără nicio excepție, au ajuns în custodia AȚRU numai și numai pentru că au fost abandonate de primăriile localităților în care se găsesc. Motivul acestui abandon a fost unul singur: lipsa banilor. Nicio școală nu și-a dorit trecerea la AȚRU pentru ca ea să fie mai românească, să aibă un învățământ mai românesc, ci exclusiv din motive financiare.

Accentuăm acest lucru, deoarece unele voci din Micherechi, care numai pe la colțuri au curajul să se facă auzite, nu și în public, consideră că școala din sat numai așa va putea rămâne românească dacă va aparține... AȚRU. Aiureală! Nicio școală nu din cauza celui care o administrează va fi sau nu românească, ci după activitatea pe care o desfășoară, după calitatea învățământului. Nicio școală nu poate fi numită „românească” dacă în ea nu se vorbește românește, dacă nici măcar profesorii nu se obosesc să vorbească între ei în românește (ce exemplu să vadă atunci pruncii), dacă orele de limbă română se țin în limba maghiară (sic!), dacă numai ne lăudăm că învățăm istoria și matematica și geografia în limba română. Nu ne crede nimeni, din moment ce unii copii nu știu să răspundă nici la „bună ziua”. Toate acestea nu țin de bani.

Școală românească nu cu bani se face! Ci cu conținut românesc, cu spirit românesc. Nici de la AȚRU, nici de la instituțiile statului maghiar, nici de la primării nu trebuie să așteptăm să ne „facă” școlile mai românești. Asta o pot face numai profesorii și conducerea școlilor. De ce insistăm atât pe conținutul românesc? Pentru că niciun stat, nicio primărie și niciun AȚRU (cu atât mai puțin cel al lui Kreszta și Gulyás) nu pot salva o școală de naționalitate românească de la desființare, dacă ea nu dovedește într-adevăr că este românească. În conținut! Și nu doar cu numele.

Bine fac micherechenii că vor să fie în continuare gazde bune ale școlii lor. Că nu renunță la clădirea construită de părinții și bunicii lor, care au dat pe acele vremuri „bani pentru cărămidă” din buzunarele proprii. Este rânduială de azi să demonstreze că prin **forță comună**, prin **sacrificiu financiar** și prin **spirit românesc** pot să-și păstreze cea mai importantă instituție: școala românească.

Eva Șimon

Cu binecuvântarea Sanctității Sale, Patriarhului Ecumenic *Bartolomeu* și a Preafericitului Părinte *Daniel*, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în perioada 14–21 octombrie 2012, un grup de pelerini din Ungaria și România, condus de Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan*, a efectuat un pelerinaj la mai multe biserici și mănăstiri din Grecia și de la Muntele Athos.

Primul obiectiv al pelerinilor români a fost vizitarea Mănăstirii „Sfânta Treime” din insula Eghina, ctitorită de Sfântul Ierarh Nectarie Taumaturgul, care îi adăpostește și Sfintele Sale Moaște. Aici, pelerinii au apreciat biserica nouă, deosebit de frumoasă, având hramul „Sfânta Treime” și s-au închinat la Sfintele Moaște ale Sfântului Nectarie, dar au avut ocazia să participe, a doua zi, și la Sfânta Liturghie Arhierască oficiată în biserica veche de Chiriarhul locului, Înaltpreasfințitul Părinte *Efrem*, Mitropolitul de Hydra, Speșes și Eghina, împreună cu Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan*. În cuvântul de învățătură adresat monahiilor și credincioșilor prezenți la slujbă, Preasfințitul Părinte *Siluan* le-a confirmat acestora evlavia mare de care Sfântul Nectarie se bucură în rândul Poporului Român, fiind așteptat cu multă bucurie și la București, de către Preafericitul Părinte Patriarh *Daniel* și ceilalți membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul Sărbătorii Sfântului Cuvios *Dimitrie cel Nou* din Basarabi și a aniversării hramului Catedralei Patriarhale din acest an.

Pelerinaj în Grecia și la Muntele Athos

Cea de a doua zi a cuprins și vizitarea unor obiective culturale și istorice din Atena, între care enumerăm Catedrala Mitropolitană și Acropolele.

Partea a doua a pelerinajului, la fel ca și în anii

trecuți, a avut în vedere Muntele Athos, unde au fost vizitate mai multe Mănăstiri mari (*Dionisiu*, *Xiropotamu*, *Pantocrator*, *Stravronichita*, *Iviron* și *Caracalu*) sau Schituri (*Sfântul Nicolae* – *Bura-*

zeri” și „*Sfântul Poorocllie*”), dar și cele două Schituri Românești: *Prodromu* și *Lacu*, aflate într-o frumoasă perioadă de înflorire duhovnicească. Cu acest prilej, au fost săvârșite Liturghii arhieresti la

Mănăstirea *Dionisiu* și la cele două Schituri Românești (la Schitul *Prodromu*, condus de Parintele Stareț *Atanasie Floroiu* și la Chilia cu hramul „*Bunavestire*”, aflată sub îndrumarea duhovnicească a Părintelui Stareț *Ștefan Nuțescu*), iar alte Mănăstiri sau Schituri au fost doar vizitate, dar pelerinii s-au bucurat peste tot de tradiționala ospitalitate monahală atonită, au admirat frumusețea locașurilor de cult și s-au închinat la Sfintele Moaște, precum și la icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului sau ale altor Sfinți, fiindu-le prezentate, de asemenea, istoricul locașului de cult și contribuțiile voievozilor români la construirea, dotarea sau restaurarea mănăstirilor athonite vizitate.

Un moment foarte important și apreciat în mod deosebit de grupul de pelerini de la *Jula*, *Apateu* și *Oradea* a fost întâlnirea cu obștile românești de la *Lacu* și *Prodromu*, primirea de care s-au bucurat din partea acestora și slujirile care în aceste locuri se fac, după cum era și firesc, în limba română.

Pelerinajul s-a încheiat după slujirea de duminică, de la catoliconul (biserica principală) Schitului *Lacu*, iar manifestările de acest gen, pe lângă folosul duhovnicesc pe care îl aduc în mod direct pelerinilor, a oferit totodată și posibilitatea unei frumoase colaborări între viețuitorii români din Sfântul Munte Athos și credincioși ortodocși români din diferite colțuri ale României, dar și de dincolo de hotarele ei.

*Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria*

Președintele Parlamentului de la Budapesta în vizită la Micherechi

(Urmare din pag. a 3-a)

Rugăciune comună

În a doua parte a vizitei sale la Micherechi, președintele Parlamentului ungar s-a întâlnit cu reprezentanții ortodocși, penticostali și baptiști ai satului. După o scurtă prezentare făcută de către reprezentanții cultelor locale, toți cei prezenți în biserica ortodoxă au spus „Tatăl nostru” în limbile română și maghiară. În opinia lui Kövér László, exprimată foarte ferm și la forum, omul european trebuie să țină la tradițiile sale naționale și spiritualitatea sa creștină.

– O comunitate nu poate fi sănătoasă și nici nu se poate menține multă vreme, dacă nu se poate identifica și își pierde identitatea. Este cazul unui om care și-ar pierde trecutul într-o clipă, nu ar mai ști cine este, unde stă, cine îi sunt apropiații și ce caută prin lume. Îmi cer scuze pentru aceste exemple simple, dar dacă acest lucru este adevărat în cazul unei țări sau în cel al oamenilor care aparțin națiunii maghiare, atunci trebuie să fie adevărat și în cazul acelora care sunt aparținătorii altor națiuni, dar ei trăiesc în Ungaria. Este adevărat în cazul românilor, șvabilor, croaților, sârbilor, și în cazul tuturor celor care trăiesc ca minoritari în Ungaria.

Pericolul etnobiznisului

– Domnule președinte, comunitatea românilor din Ungaria se luptă încă de la sfârșitul anilor '90 cu fenomenul etnobiznisului. După multă vreme s-a modificat Legea pentru Naționalități. Credeți că asta va rezolva problemele românilor din Ungaria?

– În cazul comunităților mici este mare pericolul etnobiznisului. Nu neapărat aceia vor să conducă o comunitate de naționalitate care efectiv s-au născut minoritari și au origini ca atare, ci apar alții care vor un post sau doresc să-și întregască veniturile. Aceștia găsesc și pretexte pentru asta. Rolul de control al comunităților mai mici scade mult din cauza numărului redus al membrilor. În acest caz, trebuie să intervină statul, chiar dacă se încalcă regulile democrației. În mod normal, este treaba comunității respective pe cine recunoaște ca membri și pe cine îi

alege pentru a-i conduce. Dar politicul a fost solicitat să intervină în chestiuni pe care comunitatea respectivă trebuia să le rezolve în mod democratic, dar ea n-a fost în stare. Vom vedea dacă noua lege va aduce schimbări în acest sens! Răspunsul îl va oferi experiența următorilor ani. Din partea noastră există o bunăvoință, pentru că nu suntem interesați ca unele naționalități să aibă o reprezentanță nelegitimă, sau ca naționalitățile respective să fie conduse de oameni care nu fac parte din ele.

Relațiile româno-maghiare

– Cum vedeți în perspectivă relațiile maghiaro-române?

– Consider că spațiul Europei Centrale ar putea fi o regiune de perspectivă a Uniunii Europene. Ba mai mult, și viitorul Uniunii Europene depinde de ceea ce se întâmplă aici. Ca să putem exploata cât mai bine posibilitățile noastre, ar trebui să abandonăm reflexele politice greșite de mai multe sute de ani, să ne ajutăm și să fim solidari când este vorba de interesele unor națiuni mici. Acestea pe unde sunt comune. Nu am complexe de inferioritate, pentru că m-am născut maghiar și nu sunt francez sau german. Dar este adevărat că influențele națiunilor maghiar sau român nu este atât de mare. Noi în așa fel ar trebui să punem la o parte conflictele multiseculare care ne îngreunează relațiile, încât să acceptăm identitatea și integritatea națională a celui alt. Trebuie să acceptăm că din zona Baltică până în Balcani, Bunul Dumnezeu ne-a așezat în așa fel, încât nu putem trăi într-un

singur stat, ca o singură națiune. Trebuie să învățăm să trăim unul lângă celălalt, și Uniunea Europeană are acel avantaj, pe lângă multe alte laturi discutabile, că legăturile devin mai apropiate și frontierele mai simbolice. Nu mai trebuie să asistăm la ceea ce am trăit acum 20 și ceva de ani, când am vrut să trecem în Ardeal, sau cetățenii altor țări din est au vrut să vină la noi. Eu aș separa relația politică dintre state, relația umană dintre națiuni, care trăiesc în cadrul aceleiași țări, sau în țări diferite, și relațiile unor grupări ale elitelor politice din două state diferite. Cele din urmă îngreunează relațiile interstatale maghiaro-române. Dar asta nu înseamnă că un român din Micherechi ar trebui să se simtă deranjat sau incomodat în calitatea lui de cetățean al statului maghiar, numai din cauza mesajelor venite de la politicienii din București sau Budapesta. La fel cred că nu ar fi bine dacă actuala politică românească ar lua niște măsuri în Ardeal, care ar periclita relațiile celor două popoare, care au devenit tot mai bune în ultimii ani. Cu ajutorul multor proiecte comune am demonstrat că privim spre România ca spre un partener strategic, în cadrul colaborării Europei Centrale. Trebuie să accept că pe durata campaniei electorale sunt altele mesajele decât în zilele liniștite dintre alegeri. Sper că după alegerile din România, în a doua parte a lunii decembrie, și politicul va intra pe un făgaș normal.

În ultima parte a vizitei sale la Micherechi, Kövér László s-a întâlnit cu membrii FIDESZ din acest sat, cu întreprinzătorii locali și cu conducătorii instituțiilor locale.

T. Boca – E. Șimon

Pe scurt...

SEGHEdin

Duminică, 28 octombrie, după Sfânta Liturghie săvârșită în limba română de preotul Aurel Becan, în Biserica Ortodoxă Sârbească din Seghedin, a fost oficiat și un parastas pentru cei răposați. Credincioșii au adus colivă, cozonac și vin pentru morți, au aprins lumânări și s-au rugat pentru cei adormiți în Domnul din familiile lor. După slujbă, credincioșii, împreună cu preotul și cu membrii diplomației române de la Seghedin s-au întâlnit la o agapă la sediul Consulatului General din Seghedin.

ALETEA

De la 15 octombrie, la școala generală din Aletea au pornit patru noi cursuri: cercul de dans popular românesc, ore biblice, curs de chitară și un cerc de limba engleză. Elevii dornici de a însuși primii pași ai dansului specific românilor aleteni, sunt instruiți în fiecare marți de tinerii Mézszáros Ditta și Szilágyi András, dansatori ai Echipei de păstrare a tradițiilor din Aletea. Elevii care doresc să-și petreacă timpul liber plăcut și util sunt așteptați în fiecare joi de Livia Daniel din Chitighaz la cercul de chitară. Pentru cercul de chitară au fost achiziționate patru chitare noi. Orele biblice sunt ținute de directorul școlii, Petru Selejan.

SEGHEdin

Dansatorii Echipei de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” din Micherechi au câștigat preselecția concursului național al minorităților din Ungaria, intitulat „Dansul popoarelor, muzica popoarelor”, categoria dans popular, care s-a desfășurat pe 15 septembrie, la Centrul Cultural Românesc din Iula. Pe 6 noiembrie, vor participa la semifinala concursului care va avea loc la Hotelul „Novotel” din Seghedin.

SARVAȘ

Catedra de limba română a Universității „Sfântul Ștefan”, Facultatea de Pedagogie din Sarvaș organizează o conferință de naționalitate cu tema „Valori și perspective în învățământul de naționalitate”. Evenimentul va avea loc vineri, 16 noiembrie, cu începere de la ora 9.30, în sala de conferințe a facultății din Sarvaș.

Scrieți-vă părerile, sugestiile la adresele:
foaia@foaia.hu sau redactia@foaia.hu

Fructele toamnei

Hai, copii, veniți cu mine!
În livadă-i tare bine.
Fructele ne-așteaptă toate
Să mâncăm pe saturete.

Mere, pere, nuci și prune
Și gutui, sunt tare bune!
Iar de urcați sus, la vie,
Aici alta bogăție.

Strugurii s-au strâns grămadă
Iar ciorchinii stau să cadă.
Hai, pe gânduri nu mai stați!
Sunt zemoși și aromați.

Fructele-s gustoase toate
Însă trebuie spălate.
Că praful necugetat
Pe ele s-a așezat.

Doar și mămica le spală
Când le-așează în cămară
Ca toată iarna s-avem
Compoț, dulceață și gem.

Prințesa care mânca bomboane

A fost odată o fetiță care scria povești. Și una dintre ele urma așa: „Prințesa-Care-Mânca-Bomboane era o răsfățată fără pereche. De fapt, avea o pereche. De pantofi. Ca și prietena ei, Dorothea. Și tot ca ea, călătorea pe un drum pavat cu aur, la capătul căruia o aștepta un vrăjitor. Nu era Oz, dar orice nume ar fi având, era cu siguranță un vrăjitor bun. Unul care avea o vrajă hărăzită să-i schimbe destinul. Pentru că Prințesa-Care-Mânca-Bomboane era fericită și necăjită din același motiv: iubea dulciurile. Era fericită că avea la șorțuleț un buzunar fermecat, în care băga doar mănuta și scotea ori-când și oricâte bomboane, torturi, prăjituri și alte cofeturi și-ar fi dorit. Era fericită că-și putea schimba glazura (pardon! rochița!) de câte ori poftea, asortându-i culoarea cu cea a florilor de pe câmpurile pe lângă care trecea. Dar era tristă pentru că, pe măsură ce mânca și mânca din dulciuri – care nu se terminau niciodată și aveau gusturi, forme și culori tot mai apetisante –, se «rotunjea» și ea tot mai mult, iar din cauza glazurilor (rochițelor) pastelate, începuse să semene cu o bomboană uriașă. De la o vreme, nici măcar nu mai mergea pe drum, iar perechea de pantofi nu-i mai folosea la nimic, pentru că... se rostogolea. Și s-a tot rostogolit așa, până a ajuns la capătul drumului.

Și cum era o prințesă bine-crescută, și-a scuturat rochița și l-a salutat pe... Văjitor. «Bună ziua», a spus ea. «Am venit până aici ca să mă ajuți să redevin o fetiță normală. Am auzit că tu cunoști o vrajă grozavă». «Așa este» – i-a răspuns vrăjitorul. «Vino cu mine!» Și a adus-o la el acasă, unde i-a pregătit cea

mai gustoasă supă de legume. Din care, dacă a gustat, Prințesa s-a lecuț pe dată. Se spune că, de atunci, nu mai mănâncă dulciuri decât cu măsură și numai la ocazii speciale.

Iar dacă i se pare că ar putea să se întoarcă la vechile obiceiuri, Văjitorul apare imediat lângă ea, cu o lingură de supă...

Horia Brenciu (27 august 1972, Brașov) este un cântăreț și prezentator român de televiziune. A absolvit Colegiul Național „Andrei Șaguna”, Academia de Teatru și Film din București și Școala Populară de Artă din orașul său.

Cântărețul își face debutul la numai 18 ani, în anul 1990, în trupa Apropos, pe vremea respectivă cântând la pian, și abia mai târziu remarcându-se vocal.

Prima apariție televizată a lui Brenciu a avut loc în vara lui 1993, în producția TVR Concurs de seducție realizată pe litoral, la Costinești. Concurând cu alți doi tineri, Brenciu a

Portret de vedetă

Horia Brenciu

câștigat întâietatea pentru favorurile Marinei Scupra. În același timp, trei tinere se luptau să-l cucerească pe Tino Furtună de la „Holograf”.

Din octombrie 1993 începe o colaborare cu postul public de televiziune, TVR. În anul 2000 se mută la Antena 1, unde prezintă emisiuni până în 2003. Urmează o perioadă de un an de emisiuni difuzate de către postul de televiziune Național TV.

De asemenea, a fost

cooptat în mai multe proiecte de dublaj animat românesc:

– În Seria Povești cu Mac-Mac, și mai precis în episodul Încălceala din

Triunghiul Bermudelor, în rolul căpitanului Slaterry, (1998)

– În filmul Ratatouille (2008), este Talon Larbarthe, avocatul lui Skinner (Constantin Bărbulescu). A cântat melodia de început a serialului Aladdin, difuzat pe TVR1 (1997)

– Happy Feet 2: Mumble dansează din nou, Lovelace (voce, vers română), în original personajul este dublat de Robin Williams

De asemenea, a jucat în serialul Om sărac, om bogat.

Actualmente, Horia Brenciu este membru în juriul concursului „Vocea României”.

CONCURS ♦ CONCURS ♦ CONCURS

Anotimpurile în desenele copiilor

Redacția săptămânalului
Foaia românească
lansează un concurs de desene
cu titlul „**Anotimpuri**”.

Invităm toți elevii școlilor generale
românești din Ungaria
să participe la concursul
lansat în două categorii:

Categorie desen – elevii claselor 1–4

Categorie desen – elevii claselor 5–8

Termenul înaintării lucrărilor:

joi, 22 noiembrie 2012

Adresa:

Redacția *Foaia românească*,
5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Cele mai
reușite
creații vor fi
premiat
cu premii
valoroase
și vor fi
publicate
în **Foaia
românească**
și în
**Calendarul
românesc
2013.**

Comemorări pentru eroii români căzuți pe teritoriul Ungariei

Moment simbolic în istoria poporului român, înscris în calendarul sărbătorilor de suflet ale românilor, ziua de 25 octombrie este Ziua Armatei române, o zi de glorie și de cinstire pentru eroismul și jertfele prin care, de-a lungul vremii, oștirea română și-a îngemănat faptele de arme cu soarta neamului românesc, îndeplinindu-și misiunea nobilă de a apăra uni-

Mondial. Au depus coroane de flori și autorități locale de la Ministerul Apărării din Budapesta și de la Ambasada Republicii Moldova la Budapesta. După ceremonia de la cimitir, la ora 13.00 domnul ambasador a participat la o recepție oferită de Ambasada României la Budapesta și Biroul atașatului militar cu ocazia sărbătorii Zilei Armatei, eveniment care a

fost marcată printr-o ceremonie de depunere de coroane la Prügý și la Perkupa, la Parcela de Onoare Românească din cimitirul din localitate. În cadrul ceremoniei, *Mirela Pascaru*, prim colaborator al ambasadorului României în Ungaria a depus o coroană de flori la monumentul dedicat militarilor români. În aceeași zi, reprezentantul Consulatului General al României la Jula, domnul *Dan Constantin*, gerant interimar de la Seghedin, împreună cu reprezentanți ai autorităților locale din Dobrițan, a depus coroane de flori la monumentul ostașilor români, fiind oficiată și o slujbă de pomenire de către preotul *Cosmin Pop*. O astfel de ceremonie s-a desfășurat pe 26 octombrie și la Monumentul Eroilor Români din Cimitirul Central al orașului Seghedin, unde sunt înmormântați soldați români. Festivitatea a fost organizată de Consutul General al României din Seghedin și a inclus o slujbă de pomenire a sufletelelor celor adormiți, oficiată de preotul *Aurel Becan*. La

eveniment au fost prezenți *Dan Constantin*, consul gerant interimar al României la Seghedin; doamna consul *Monica Radu* de la Consutul din Seghedin; prof. *Gheorghe Petrușan*, din partea Autocondurării Românilor din Seghedin; *Ștefan Crâsta*, președintele Asociației Culturale a Românilor din oraș; conf. *Mihaela Bucin* și *Petru Weber* de la Catedra de limba română; *Tiberiu Boca*, *Iulia Kaupert* și *Adam Bauer*, reprezentanți ai Radio-TV în limba română; precum și reprezentanți ai primăriei din Seghedin: *dr. Herédi Edit*, viconotar, *Kerek Attila*, di-

rector de protocol și *dr. Papp Tibor*, director relații internaționale.

În ziua de 31 octombrie, o ceremonie religioasă de pomenire a soldaților români a avut loc și în cimitirul vechi și la monumentul celor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial așezat în fața primăriei de la Micherechi, oficiată de preotul paroh *Ioan Bun*. La slujba de pomenire au depus coroane de flori reprezentanți oficiali ai României în Ungaria, precum și reprezentanți ai mai multor instituții românești din localitatea Micherechi.

A.B.

tatea națională și integritatea teritorială a statului român. La această marea sărbătoare, cu ocazia Zilei Armatei române, se cuvine ca tuturor eroilor neamului care au înfruntat gloanțele și vitregia războiului, celor care și-au dat viața pentru libertatea, unitatea și integritatea României, să li se aducă un călduros și pios omagiu și să li se transmită de peste timp gânduri de recunoștință veșnică. În fiecare an, această recunoștință este adusă și eroilor români care au căzut pe câmpurile de luptă de pe teritoriul Ungariei. Reprezentantele oficiale ale României în Ungaria marchează în fiecare an Ziua Armatei.

La 25 octombrie, ambasadorul României la Budapesta, *Victor Micula*, împreună cu atașatul militar *Iuliu Lucaci*, au participat la ceremonia depunerii de coroane prilejuită de sărbătorirea Zilei Armatei la Monumentul Eroilor Români din Cimitirul Nou (Új Köztemető) de la Budapesta, unde sunt îngropați 155 de militari români care au căzut în luptele purtate pentru eliberarea Budapestei în cel de-al Doilea Război

avut loc la Muzeul și Institutul de Istorie Militară din Piața Kapisztrán, nr. 2-4.

Tot pe 25 octombrie, Ziua Armatei române a

„Paparazzi” de Matei Vișniec pe scena Teatrului din Szekszárd

Pe 11 octombrie, pe scena Teatrului German din Szekszárd a avut loc premiera spectacolului „Paparazzi sau Cronica unui rășărit de soare avortat”, în regia lui *Matei Vișniec*.

Teatrul German din Szekszárd

În distribuția internațională actorii reconstituie lumea întreagă într-un moment crucial: sfârșitul lumii. Locuitorii unui cartier al unui oraș așteaptă răsăritul soarelui care se tot amână. Soarele întârzie să apară. Acesta ar fi începutul sfârșitului lumii. Dar oamenii nu sunt capabili să comunice nici măcar în fața unui posibil cataclism. Sub obiectivul celor doi paparazzi, ziariști, cerșetori, femei disperate, orbi, staruri de cinema, muzicieni-criminali, funcționari, astronomi dau naștere la situații hilare, absurde și chiar comice. Culmea, singurul interesat de soarta universului, e cel ce nu vede.

Următorul spectacol va fi pe 4 noiembrie, când va fi alături de public și regizorul de origine română *Matei Vișniec*.

A.C.

Mai-nainte de întâmplare me aş spune câteva lucruri cum iera mai dămalt fuga, şi ce nu înţelegem io ca tînără fată.

Din familie numa auzem: o fujit văruto uă verişanăta şi ziceu şa-şe că s-or abătut laolaltă. Un lucru nu înţelegem, că pruncii a lu fratile lu tata nu purtau numile a lu tată-so care o fost Mocan numa Ţernău. Adicate cum era numile a lu măsă dîn fetie. Aşte dă care scriu sau spun ierau pruncii lu untu Ştefan. Care s-o născut mai nainte uo temat Ţerno Zsofia ş-apoi a doile prunc Czerno Istvan. Dîpă ce părinţi s-or cununat, pruncii care s-or născut aceie or fost Mocan (Peter, Maria), şi cînd o vinit szemelyigazolvanu atunci ş-or căpătat numile lu tată-so şi or fost tăti Mocan. Cam atîta am ştiut dă lucrurile aşte.

Dar vreme o trecut şi mă ţineam şi io fată mare, umblam şi io la joc. P-acie vreme aşe iera jocu: s-apuca duminica după mniază la doauă şi la cinci iera gata şi merem acasă. Fata care ave drăguţ o petrece pînă-n uşe ogrezi, da nu ţînîndu-să dă brîncă mereu, numa unu pîngă altu, că ziceu că acie îi ruşine dacă să prindeu dă brîncă şi trabă să te porţ în cînste şi omenie, dacă nu ierau globit şi doauă duminici nu

puteai mere la joc. Nu mul-tă veme am apucat la joc, pînă m-am cunoscut cu Petre şi m-o cerut să joc şi m-o întreat dacă poate să mă petreacă acasă. Şi dacă am zîs că da, atunci aceie on sămnat să umblăm la olaltă, să-i fiu drăguţ. Nainte d-aceea cînd m-ntreba on fîcior că poate să mă petreacă acasă ziceam că m-oi mai gîndi. Atunci fîcioru ştie că nu mai are înţeles să mă mai întrebe mai odată că atunci aceie însămnă că nu vreem să umblu cu iel. Şi încă atîta trabă să ştim că pă vreme ceie sara iera bal ca şi amu disco. Da fără dă mamă nici voarbă n-o fost să poţi mere, tâte fetele cu mamele ierau şi cînd să gata atunci mereu aca-să laoltă.

Daice să-ncepe lucru ce s-antîmplat cu noi. Io am fost dă 15 ani şi Petre dă 18. Eram drăguţa lu Petre ş-aşteptam să mai treacă vreme să fujim să neabatem laolaltă. D-apu ce o dat Dumnezo, părinţi or vrut să mă deie dîpă altu cu sila, că aista dă care lor le-ar fi plăcut o avut casă, şi nu trăbuia să fiu cu soacră. Îi drept că fîcioru pă care îi l-or vrut o fost mai bătrîn cu zece ani, da o fost

„Mniresa furată” Povestire în grai chitighăzean

on uom moale şi bun. Ce ţi că mie dă Petre m-o plăcut că o fost on jucăuş bun. Nainte dă încredinţare s-onţîmplat că am spoit în casă şi mămica o zîs să m-ardic sus că vre să m-ntrebe ceva. M-on trebat că cununa m-oi cu Ghiorghica? Şi io am zîs că nu, ş-atunci am căpătat o palmă. Io am vrut să spoiesc mai dăparte, da o zîs că să stau iară sus şi iară m-on trebat şi io iară i-am spus că nu şi iară am căpătat mai o palmă. La Crăciun o fost încredinţare şi iei ziceau că în mai a fi cununie, da io am ştiut bine că dîn asta n-a fi nimica. Da că vrea să vă spun drept la încredinţare tînării s-or sîmţit tare bine, or jucă şi-or dăscîntat, da pă mine mă băte gîndu cum să ies afară pă cîteva minute c-am ştiut că Petre m-aşteaptă-n uşe, şi m-am dus şi m-on trebat că d-aci încoale cum a fi. Şi io am zîs că tâte or fi bine. Dîpă aceie cu Petre nu m-am putut vorbi, numa voarbă ne-am putut trime-te unu la altu uă pă uărtacu-so uă pă uărtacă-me şi aşă ştiem unu dă altu.

Vreme tare o trecut şi s-o apropiet luna mai, pă

cînd ziceu că trabă să fie ţînut uspătu. Şi dîr asta noi cu Petre aşe ne-am înţales că-n aprilie fujim. Da frica o fost tare mare, că ce s-a întâmpla dacă nu mă cunun cu junile, m-am temut tare dă părinţ. Atîta am ştiut că cînd fujim, da că inde acee nu. Sara ne-am dus la bal. Petre nu să vide nicări, să nici nu gîndească junile şi mama că ce gînduri mă bat pă mine, că îi or gîndit că noi ne-am dăscătat dă olaltă. Uărtacii lu Petre or plătit hididuşi să nu steie în loc numa să tragă danţu mai lung pînă mă pot să mă fure să nu vadă ii cînd mă duce afară. On prieten d-alu Petre m-o cerut să joc ş-apoi unu dî la altu m-or luat şi tă cătă uşe m-or dus, şi d-acoale am ieşit afară. D-abde am ajuns inde am fujit, la sora lu Petre ce mai bătrînă, la Florica, pă cînd or fost acolo părinţi mei şi junile. Or făcut mare larmă şi-or strigat că ştiu că sîntem aici, da noi am şezut p-antunericu şi n-am dăştis uşe. Tare or bătut uşe, numa s-or temut s-orupă că s-or temut dă leje. Noapte or umblat tăt satu şi ni-or cotat. Dacă s-or dus d-acolo, noi am luat doauă bicicli şi pînă la

Mezőhegyes nu ne-am oprit. Pă dămîneaţa am ajuns acolo cînd s-o albit dă zîuă, acolo ni-o aşteptat fratile lu soacră-me cu muiere şi acolo am fost mai mult dă o săptămînă, că ne-am temut să vinim acasă că ştiăm că în sat îi mare tulburare. Tare s-or temut că nu s-a zgodi uspătu şi aşe o şi fost.

Da inde am fujit n-or fost numa unguri şi tare s-or mînat că cum am ajuns aice, că la ii numa aşe o fost moda că cu treabă bună să face cununie. Apoi după cîtăva vreme o vinit socru mneui să vinim acasă, soacră-me o făcut pogăcele şi-or luat un demijon dă vin să poată să goştească tînării care vin să ne vadă şi Petre Purecile cu kulturcsoportu. Sîmbăta, dîpă ce am vinit, or vinit Purecile şi Ioan Bandula cu fluiera zice şi kulturcsoportu şi toţi am jucat.

Petre Purecile ne-o adus Foaie Noastră în care o fost on cikk cu titlul „Mniresa furată”. Şi asta o fost nunta, uspătu nost.

D-atunci au trecut 53 dă ani, cu bune cu rele, dar sîntem tare fericîţi că avem o fată şi-on fîcior şi patru nepoţi dă care tare ne îm-bucurăm. Fuga-i ruşinoasă, dar îi sănătoasă.

(Povestire de Florica Olar, născută Mocan, notată de Maria Sarca Zombai)

O biserică veche, care îşi recapătă strălucirea

Frumos proporţionată şi cu un aspect ce aminteste parcă vremurile mai mult sau mai puţin tîhnite ale trecutului, monumentul şi-a păstrat, înfruntând vicisitudinile secolelor aspectul iniţial, numărându-se printre cele mai reprezentative dintre bisericile Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Biserica ortodoxă din Cenadul Unguresc, cu hramul „Înălţarea Domnului”, a fost construită în anul 1808, în stil baroc, din material solid (cărămidă tencuită). Vechimea lăcaşului de cult, dar şi fresca şi iconostasul executate de renumitul zugrav de biserici, bănăţeanul Ioan Zaicu, sporeşte valoarea bisericii. Timpul, însă, îşi pune amprenta, iar biserica are nevoie pe zi ce trece de restaurare, iar problema banilor este cea mai importantă piedică. Cu toate că biserica este monument istoric, statul maghi-

ar nu este interesat să finanţeze restaurarea acesteia, dar din fericire o mică porţiţă s-a găsit, cu ajutorul statului român.

„În ultimii şapte ani, cu sprijinul a două proiecte câştigate la Departamentul Românilor de Pretutindeni,

din cadrul Guvernului României, a fost schimbat acoperişul bisericii şi a fost consolidată clădirea. În urma acestor proiecte au început să ajute tot mai mult şi credincioşii. Biserica a fost înfrumuseţată cu veşminte bisericesti, covoa-

re şi prapori din donaţia credincioşilor din Cenad, iar recent s-a primit o donaţie mai consistentă în bani din partea doamnei Jurjuţ, a cărei soţ a fost cenădan. În urmă cu câteva zile s-a terminat vopsirea scaunelor şi a lemnă-

riei din biserică. Echipa de tâmplari care a lucrat la biserică mai bine de o lună a fost finanţată de către doi credincioşi ai bisericii noastre, dr. Aurelia Dehelean şi Gheorghe Popa din Cenad, lucrările costând opt sute de mii de forinţi. Actualmente se lucrează la parcul din curtea bisericii, iar cu ajutorul lui Dumnezeu sperăm să avem succes la proiectele în perspectivă. Ar trebui stopată igrasia şi izolaţi pereţii, temelia gardului din jurul bisericii ar trebui refăcută. Sunt multe de realizat, dar facem ce putem şi suntem încântaţi şi bucuroşi de ceea ce Bunul Dumnezeu ne-a rânduit să trăim în comunitatea ortodoxă din Cenad de-a lungul anilor, atât prin lucrările care s-au realizat, cât şi prin renovările pe care le-am efectuat”, ne-a declarat Aurel Becan, parohul din Cenadul Unguresc. A. Cioca

Aqua President, primul aqua park din vestul României

Pe 29 octombrie, Complexul President a deschis primul Aqua Park din vestul României, la Băile Felix.

După multe promisiuni din partea mai multor autorități locale și centrale, primul aquapark din județul Bihor a fost inaugurat de o persoană privată. „Anul trecut, la inaugurarea bazei de tratament și a noului hotel, cei prezenți au zâmbit când am declarat că anul acesta voi deschide un aquapark. Le-am spus atunci că nu sunt nebun să îngrop banii în betoane”, a precizat Jean Podilă, proprietarul Complexului President. Că nu este nebun o demonstrează noul proiect care a prins viață într-un an și trei luni.

Proiectul este o investiție 100% privată și a înghițit până în prezent circa trei milioane de euro. Aquaparkul, un centru de distracții, cuprinde atât activi-

tăți de recreere cât și o zonă de spa cu bazine acoperite și în aer liber. În zona de jocuri mecanice se regăsesc două piste de bowling, mese de biliard, panouri de darts, mese de ping-pong și o masă de hockey. În viitorul apropiat se va inaugura un teren de squash și o masă de snooker.

Piesa de rezistență a Aqua President este zona de bazine: 13 interioare, din care șapte dotate cu jacuzzi, trei exterioare, două tobogane, zona VIP, zona pentru copii, vârtej, grote și bilă generatoare de valuri. Noutatea este bila generatoare de valuri, un dispozitiv nou apărut pe piață, care, prin impulsuri, generează valuri de până la 50 de centimetri înălțime. Investiția mai cuprinde cinci saune, care nu se taxează separat.

„Aquaparkul va fi des-

chis tot timpul anului, majoritatea bazinelor fiind alimentate cu apă la 36 de grade, confortul fiind asigurat și pe timp de iarnă”, a subliniat Jean Podilă.

Anul viitor, la cele trei bazine exterioare se vor adăuga alte cinci bazine: semiolimpic de înot, bazin de sărituri, bazin de scufundări, bazin de tobogane, bazin cu jacuzzi.

Tarifele de acces în Aqua President sunt: 30 de lei/trei ore pentru adulți și 45 de lei/zi pentru adulți. Pentru copii sub 14 ani, tariful este de 15 lei.

Cine vrea poate să-și ia abonament: 30 de lei/intrare la mai puțin de 10 intrări, 25 de lei/intrare, între 10 și 20 de intrări și 20 de lei/intrare la mai mult de 20 de intrări. La grupuri sunt, de asemenea, reduceri de tarife. Aquaparkul va funcționa în fiecare zi până la ora 24.00.

Noii miliardari ai României

Topul celor mai bogați români, realizat în fiecare an de Capital, s-a schimbat mult anul acesta. Trei dintre miliardarii în euro ai anului trecut au devenit anul acesta doar milionari.

Este cazul lui Ion Țiriac, de exemplu, a cărui avere a scăzut în 2012 cu aproape 400 milioane de euro. Avera lui Dinu Patriciu, potrivit celor de la Capital, a scăzut cu aproximativ 250 milioane euro. La fel și averea proprietarilor magazinului Unirea din Capitală, familia Adamescu. Într-un an, averea lui Dan și Carmen Adamescu a scăzut cu aproximativ 500 milioane de euro.

grupului RCS&RDS, s-a ferit mult timp de camerele foto, fiind cunoscut ca „miliardarul fără chip”. Avera sa este însă cunoscută și este estimată acum la 800 milioane euro.

Cu afaceri în energie, imobiliară și turism, Ovidiu Tender a reușit să strângă o avere estimată la 680 milioane euro.

Pentru fiicele mogulului media Dan Voiculescu, Camelia și Corina, anul 2012 a însemnat o scădere a averii de aproape 300 milioane euro.

Cu afaceri în domeniul petrolier, constănțeanul Gabriel Comănescu nu a avut un an prea bun. Ave-

România are însă și miliardari în euro. Frank Timiș (foto), cel care a fondat compania Gabriel Resources, care vrea să exploateze aurul de la Roșia Montană, ocupă primul loc în topul celor mai bogați români. Avera lui Timiș este estimată la 1,7 miliarde euro.

Și patronul InterAgro, Ioan Niculae, se poate lăuda cu o avere de invidiat: tot aproximativ 1,7 miliarde euro.

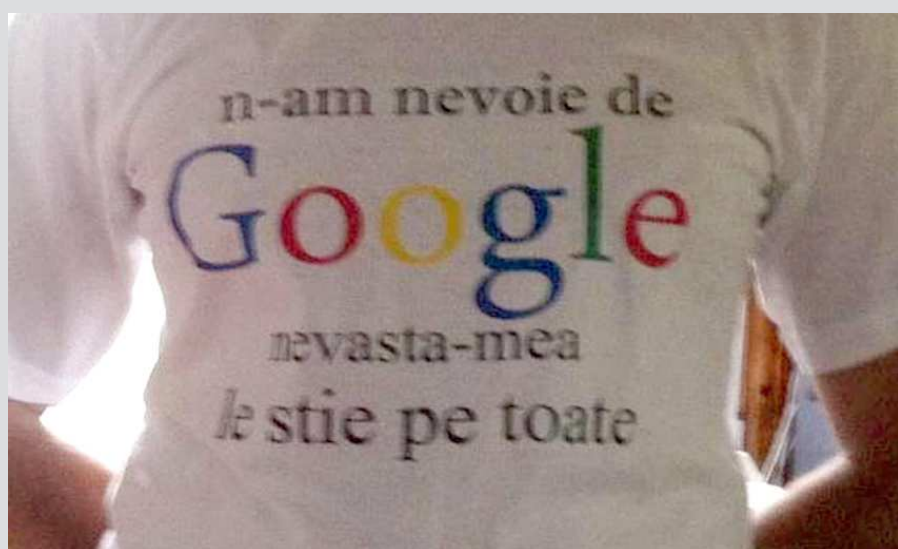
Zoltan Teszari, patronul

rea sa aproape că s-a înjumătățit, ajungând la 550 milioane euro.

Ultimul loc în top 10 cei mai bogați români le aparține fraților Gruia Stoica și Vasile Didilă, cu afaceri în domeniul feroviar, care le-au adus o avere estimată la peste 500 milioane de euro. Dan Diaconescu și colegul său de partid, Gigi Nețoiu, sunt politicienii cărora afacerile nu le-au mai mers anul acesta și nu au mai intrat în top 300 cei mai bogați români.

Zâmbiți, vă rugăm!

TV

FamiliaDA

Vineri, 2 noiembrie, ora 20.00, Antena 1
Alături de simpaticul Cosmin Seleși, telespectatorii au parte de o competiție cum nu s-a mai văzut, cu întrebări cât se poate de trăznite și răspunsuri pe măsură în quiz-show-ul familiilor din întreaga lume, FamiliaDA! Cea mai longevivă emisiune de gen din SUA, FamiliaDA aduce față în față cele mai spontane și haioase familii, într-o întrecere inedită. În fiecare ediție, vin în platoul emisiunii alături de Cosmin Seleși două familii, fiecare dintre ele având câte cinci membri, fie că este vorba de părinți și copii, surori, mătuși și veri, nași și finii, chiar și prieteni. Orice familie se poate bucura acum de o experiență incredibilă și de premii în bani foarte atractive la FamiliaDA.

Pelerin

Sâmbătă, 3 noiembrie, ora 9.30, TVR 1
Biserica mănăstirii Pantelimon a fost demolată pentru sistematizarea orașului. Arhitecta Adda Gheorghievici a făcut un plan pentru integrarea bisericii Mănăstirea Pantelimon în noul complex architectural. Proiectul nu a fost acceptat. Mare, impozantă, Constantin, pelerinul nostru, intră făcându-și semnul crucii. Caută un preot, un călugăr care să îi vorbească. Îi explică de ce a venit. Călugărul îi răspunde, relatându-i pe scurt, telegrafic aproape, care este hramul catedralei, cine a construit-o și cine a pictat-o. Îi arată icoanele importante, îi arată moaștele, le particularizează pe cele ale Sfântului Pantelimon. Mai povestește despre pelerinajul moaștelor prin țară. Cu ce scop și cu ce prilej veți afla sâmbătă dimineață, pe TVR 1, la Pelerin.

FILM

Și caili sunt verzi pe pereți

„Și caili sunt verzi pe pereți” în regia lui Dan Chisu, este o poveste despre iluzia de a te îmbogăți în România. Într-o țară în care poveștile izbitoare de a te îmbogăți sunt peste tot, cineva crede că un astfel de lucru nu este doar posibil, dar este și ușor realizabil. Povestea urmează două destine: cel al unui cuplu de tineri, care ar fi putut deveni bogați, celălalt urmărește povestea a doi adulți, care din cauza lipsei lor de cunoștințe atunci când vine vorba de tehnologia modernă, sunt păcăliți de un spam primit pe e-mail, intră într-o loterie online falsă și pierd toate economiile lor. Poveștile se întâlnesc la sfârșit, când se pierde orice speranță și refuză singura lor șansă de a se îmbogăți.
(Premieră în România: 2 noiembrie 2012)

CONCERTE

NIGHTLOOSERS live în Grand Boulevard

Vineri, 2 noiembrie 2012, ora 22.00
Arad, Complex Grand Boulevard, Bulevardul Revoluției, nr. 78 (sub McDonalds)
Nightloosers s-a înființat în 1994 și de atunci tot combină muzica tradițională ardelenască și blues-ul american. Din trupă fac parte Hanno Hoefer (chitară, voce), Octavian Bărilă Andreescu (bass), Jimmy El Lako (chitară, vioară), Ovidiu Condrea (percuție) și Ceza Grunzo (clape).

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

5 NOIEMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

6 NOIEMBRIE, MARTI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

7 NOIEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 NOIEMBRIE, JOI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

9 NOIEMBRIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo „Sărut mâna pentru masă” – istoria gastronomiei românești 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

10 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Medalion folcloric cu Daniela Băcilă de la Radio Timișoara 17.55: Încheiere

11 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 7 noiembrie, m1, ora 12.55
joi, 8 noiembrie, Duna TV, ora 7.00

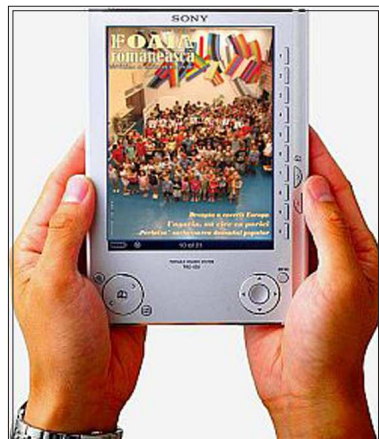
În emisiunea în limba română, de această dată veți putea vedea un reportaj, realizat cu ocazia inaugurării clădirii renovate în totalitate a Bisericii Baptiste din Chitighaz. Comunitatea înființată de românii din localitate are această clădire de 100 de ani. De asemenea, emisiunea românească va relata despre pregătirile înființării unei asociații noi, care va avea menirea de a susține activitatea păstrătorilor de tradiții din Micherechi.

Realizator: Tiberiu Boca

Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio și tv!

UMOR

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:
3 luni – 1200 ft
6 luni – 2000 ft
12 luni – 3500 ft

GLUME

Ceaușescu și măririle salariale

Ceaușescu se hotărăște să mărească salariile. La cei cu facultate, le mărește cu 15%, la cei cu liceu le dă 10%, iar la cei care au doar școala generală le dă 5%.

— Cum îți dai seama ce studii are fiecare? întrebă Elena.

— Dacă întreb „Ești român?” atunci cel cu facultate răspunde „Yes”, cel cu liceu răspunde „Da”, iar cel cu 4 clase răspunde „Ihi”. Ai înțeles?

— Ihi...

Tatăl și fiul la pescuit

— Fiule, dă-mi te rog pâinea pentru nadă.

— Am mâncat-o.

— Atunci dă-mi mămăliga.

— Nu mai e... Am mâncat-o.

— Ok, hai mănâncă și rămele și să mergem acasă.

www.radio.hu

Pelerinajul apatenilor la mănăstiri din județul Alba și Cluj

De mai bine de un deceniu, credincioșii parohiei ortodoxe din Apatiu, în frunte cu preotul paroh **Origen Sabău**, organizează în fiecare început de toamnă un pelerinaj la mănăstiri în România. Anul acesta, 35 de credincioși au avut bucuria de a vizita mai multe minunate mănăstiri din județul Alba și Cluj.

Primul popas după urcarea în autocar a fost la Salina Turda, unde au petrecut cu toții câteva ore în mediul încărcat cu umezeală și salinitate din galeriile salinei. De la salină, autocarul apatenilor s-a îndreptat spre Mănăstirea Dumbrava, unde departe de lumea agitată a orașelor, ridicată pe culmea molcomă a unui deal, la mai puțin de 1 km de drumul european E 81, și la numai 15 km de municipiul Turda, aproape de comuna Unirea, Mănăstirea Dumbrava, din Arhiepiscopia Alba Iulia, întrunește paradoxal în ființa sa toate atributele unui sat adunat între zidurile unui așezământ monahal. „Comparația cu Raiul, prea des uzitată când vrem să subliniem frumusețea fără seamăn a unor locuri, este pe deplin îndreptățită în cazul Dumbravei. Aici, totul, chiar și chipurile locuitorilor din satul din mănăstire intră în consonanță cu aerul, cu florile și apa, cu cerul și cu tot ce mișcă în acest așezământ, definind o curăție ce precede, ca după mărturisire, cuminecarea,

Împărtășirea cu armonia și lumina Lucrării lui Dumnezeu, comuniunea cu viața în Hristos...”, ne-a mărturisit părintele Origen Sabău despre frumusețea locului. Aici pelerinii s-au închinat la icoana făcătoare de minuni din biserica mănăstirii.

Următoarea vizită a fost la Mănăstirea Nicula, din județul Cluj, mănăstire renumită pentru icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului cu Pruncul. Aici credincioșii din Apatiu au luat cina și tot aici au fost cazați, participând și la slujba de seară, iar în cea de-a doua zi dimineața la Sfânta Liturghie. Duminică, după masa de prânz, pelerinii au pornit spre Cluj-Napoca, unde au făcut o vizită prin centrul orașului, au trecut pe la Catedrala Ortodoxă din Cluj. Ultimul popas din acest frumos pelerinaj a fost la Mănăstirea Florești, unde Maica stareță **Teodora** a întâmpinat pelerinii din Apatiu cu multă dragoste și i-a invitat la o masă bogată chiar în ajun de hramul mănăstirii. După o rugăciune comună, pe-

lerinii au primit ca suvenir de la maica stareță mai multe obiecte bisericești și cozonaci pentru fiecare credincios din autocar. Pentru dragostea frățească și bunătatea cu care au fost primiți la Mănăstirea Florești, oamenii din Apatiu au rămas deosebit de impresionați și drept răsplăt s-au hotărât ca după întoarcerea acasă să adune o colecție de produse pentru obștea mănăstirii, ne-a mai informat parohul de la Apatiu, pr. Origen Sabău.

A.B.

